

НАЦРТ

На основу чл. 8. став 1. тачка 1), 23. и 64. став 6. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, број 44/10), чл. 12. став 1. тачка 1) и 16. став 1. тачка 4. Статута Републичке агенције за електронске комуникације („Службени гласник РС“, број 59/10),

Управни одбор Републичке агенције за електронске комуникације на седници од ___.___ 2011. године, донео је

ПРАВИЛНИК

о минималном садржају, нивоу детаљности и начину објављивања стандардних понуда

Члан 1.

Овим правилником ближе се прописује минимални садржај, ниво детаљности и начин објављивања стандардних понуда за међуповезивање, приступ и рашчлањени приступ локалној петљи.

Члан 2.

Обавезу објављивања стандардне понуде из члана 1. овог правилника има оператор са значајном тржишном снагом (у даљем тексту: оператор са ЗТС) коме је решењем Републичке агенције за електронске комуникације (у даљем тексту: Агенција), одређена обавеза објављивања одређених података и обавеза недискриминаторног поступања приликом пружања услуга на релевантном тржишту, у складу са Законом о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, број 44/10, у даљем тексту: Закон) и овим правилником.

Релевантна тржишта из става 1. овог члана на која се примењују одредбе овог правилника су:

- 1) велепродајно тржиште оригинације позива у јавној телефонској мрежи;
- 2) велепродајно тржиште терминације позива у јавној телефонској мрежи;
- 3) велепродајно тржиште (физичког) приступа елементима мреже и припадајућим средствима (укључујући дељени и потпуни рашчлањени приступ локалној петљи);
- 4) велепродајно тржиште широкопојасног приступа;
- 5) велепродајно тржиште изнајмљених линија;

- б) велепродајно тржиште терминације позива у мобилној мрежи.

Члан 3.

Поједини појмови употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

- 1) **колокација** је изнајмљивање простора и техничких садржаја који су потребни за одговарајући смештај и повезивање потребне опреме оператора корисника, ради коришћења велепродајних услуга оператора са ЗТС;
- 2) **изнајмљивање линија** је врста електронске комуникационе услуге, која оператору кориснику омогућава транспарентни капацитет за пренос комуникационих сигнала између терминалних тачака мреже, при чему оператор корисник услуге не може учествовати у контролисању функција комутације;
- 3) **оператор корисник** је оператор који пружа електронске комуникационе услуге, и који користи велепродајне услуге оператора са ЗТС;
- 4) **оператор са ЗТС** је оператор који је решењем Агенције одређен за оператора са ЗТС на том одговарајућом тржишту и коме је, између осталог, одређена обавеза објављивања одређених података и обавеза недискриминаторног поступања;
- 5) **оригинација позива** представља услугу прослеђивања позива од крајњег корисника до тачке међуповезивања у којој позив од оператора са ЗТС преузима оператор корисник велепродајне услуге оригинације позива и тај позив даље прослеђује до одредишта;
- 6) **позив** је веза, успостављена путем јавно доступне електронске комуникационе услуге, која омогућава двосмерну гласовну комуникацију;
- 7) **приступна тачка** је физички интерфејс унутар електронске комуникационе мреже оператора са ЗТС на коју се могу прикључити водови за међуповезивање;
- 8) **тачка разграничења** је физичка тачка у којој су електронска комуникациона мрежа оператора са ЗТС и електронска комуникациона мрежа оператора корисника међусобно повезане и која представља тачку разграничења међусобне одговорности оператора са ЗТС и оператора корисника;
- 9) **терминација позива** је велепродајна услуга која се односи на прослеђивање позива на одређени број у одређеној мрежи (фиксној или мобилној) коју оператор са ЗТС пружа оператору кориснику.

Општа начела стандардне понуде

Члан 4.

Оператор са ЗТС је у обавези да услуге из стандардне понуде пружа на недискриминаторан и транспарентан начин и да цене заснива на трошковном принципу.

Услуге из стандардне понуде оператор са ЗТС је у обавези да пружа свим операторима корисницима који користе или намеравају да користе ове услуге под једнаким условима као и за сопствене потребе, потребе повезаних лица или партнера.

Стандардна понуда мора бити рашчлањена на појединачне компоненте у мери која омогућава заинтересованом оператору избор одређене компоненте понуде без обавезе да прихвати друге компоненте понуде, које му нису потребне ради пружања услуге.

Оператор са ЗТС је у обавези да своју стандардну понуду објави на својој Интернет страници.

Такође, оператор са ЗТС је дужан да стандардну понуду из претходног става достави Агенцији 15 дана пре њеног објављивања на Интернет страници.

Садржај и ниво детаљности стандардне понуде

Члан 5.

Стандардна понуда садржи опште одредбе, техничке и комерцијалне услове и одговарајуће прилоге.

Опште одредбе стандардне понуде садрже следеће:

- 1) назив оператора и адреса;
- 2) предмет стандардне понуде;
- 3) опис и врсте услуга;
- 4) датум објављивања, време ступања на снагу и рок важења стандардне понуде;
- 5) услови под којима важи понуда;
- 6) начин измене стандардне понуде;
- 7) процедуре за подношење захтева, рокови за достављање одговора и поступак преговарања;
- 8) рок за закључење уговора;
- 9) поступак измене уговора и разлози за измену цена;
- 10) начин и рокови за подношење и решавање приговора;
- 11) одговорност обе стране, разграничење међусобних одговорности и начин накнаде штете;
- 12) поверљивост информација и одредбе о пословној тајни;

- 13) начин решавања спорова;
- 14) престанак пружања услуге;
- 15) права интелектуалне својине;
- 16) значење коришћених појмова и скраћеница.

Технички услови стандардне понуде обухватају све техничке податке неопходне за реализацију услуге (стандарди, интерфејси, протоколи, и сл.), као и параметре квалитета услуге.

Комерцијални услови стандардне понуде обухватају следеће:

- 1) цене услуге из стандардне понуде;
- 2) инструменти осигурања плаћања;
- 3) накнаде у случају кашњења испорука услуга;
- 4) попусте, уколико постоје, на поједине услуге са назначеним износима и принципима њиховог одређивања;
- 5) начин обрачуна, наплате и обезбеђења плаћања (инструменти осигурања), који укључује временске рокове, начин достављања рачуна и поступак приговора на испоручени рачун (рекламација);
- 6) накнаде због неизвршења уговорних обавеза

Стандардна понуда садржи следеће прилоге:

- 1) образац изјаве о поверљивости;
- 2) текст банкарске гаранције;
- 3) контакт податке.

Стандардна понуда за услуге оригинације и терминације позива у јавној фиксној телефонској мрежи (међуповезивање)

Члан 6.

Стандардна понуда за услуге на велепродајним тржиштима оригинације и терминације позива у јавној фиксној телефонској мрежи садржи опште одредбе, техничке и комерцијалне услове и одговарајуће прилоге.

Садржај општих одредаба стандардне понуде из става 1. овог члана уређен је чланом 5. став 2. овог правилника.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи следеће техничке услове за услуге оригинације и терминације позива:

- 1) податке о мрежи и осталој инфраструктури који су неопходни за међуповезивање:
 - 1.1. архитектура међуповезивања;
 - 1.2. интерфејси, сигнализација и протоколи за све типове повезивања;

- 1.3. синхронизација;
- 1.4. системи преноса;
- 1.5. остали технички услови који су неопходни за међуповезивање (смештај опреме, преносни пут и др.);
- 2) успостава међуповезивања (тачке и начин међуповезивања);
- 3) начин и услови одржавања квалитета услуге, као и ниво услуге која се пружа - *SLA (Service Level Agreements)*.

Комерцијални услови стандардне понуде из става 1. овог члана уређени су чланом 5. став 4. овог правилника.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи прилоге наведене у члану 5. став 5. овог правилника, као и:

- 1) Списак и адресе тачака за међуповезивање,
- 2) Обрасце захтева за преговоре и отказивање услуге,
- 3) Образац захтева за отклањање квара/сметње,
- 4) Образац за планирање капацитета међуповезивања.

*Стандардна понуда за услугу терминације позива у мобилним мрежама
(међуповезивање)*

Члан 7.

Стандардна понуда за пружање услуга на велепродајном тржишту терминације позива у мобилној мрежи садржи опште одредбе, техничке и комерцијалне услове и одговарајуће прилоге.

Садржај општих одредаба стандардне понуде из става 1. овог члана уређен је чланом 5. став 2. овог правилника.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи следеће техничке услове за услугу терминације позива:

- 1) податке о мрежи и осталој инфраструктури који су неопходни за међуповезивање:
 - 1.1. архитектура међуповезивања;
 - 1.2. интерфејси, сигнализација и протоколи за све типове повезивања;
 - 1.3. синхронизација;
 - 1.4. системи преноса;
 - 1.5. остали технички услови који су неопходни за међуповезивање (смештај опреме, преносни пут и др.);
- 2) успостава међуповезивања (тачке и начин међуповезивања);
- 3) начин и услови одржавања квалитета услуге, као и ниво услуге која се пружа - *SLA (Service Level Agreements)*.

Комерцијални услови стандардне понуде из става 1. овог члана уређени су у складу са чланом 5. став 4. овог правилника.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи прилоге наведене у члану 5. став 5. овог правилника, као и:

- 1) Списак и адресе тачака за међуповезивање;
- 2) Обрасце захтева за преговоре и отказивање услуге;
- 3) Образац захтева за отклањање квара/сметње;
- 4) Образац за планирање капацитета међуповезивања.

Стандардна понуда за услугу рашчлањеног приступа локалној петљи

Члан 8.

Стандардна понуда за услугу рашчлањеног приступа локалној петљи, садржи опште одредбе, техничке и комерцијалне услове и одговарајуће прилоге.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи опште одредбе уређене чланом 5. став 2. овог правилника, као и:

- 1) услове под којима се може одбити захтев оператора корисника да користи релевантне услуге;
- 2) услове преласка оператора корисника услуге са потпуног на дељени рашчлањени приступ локалној петљи и обрнуто;
- 3) услове коришћења инфраструктуре;
- 4) услове приступа за особље оператора корисника;
- 5) процедуре за обавештавање и усклађивање рада услед планираних промена у мрежи и инфраструктури;
- 6) права и обавезе оператора у односу на крајњег корисника;
- 7) опис услуге потпуног и дељеног рашчлањеног приступа локалној петљи, односно потпетљи са списком свих елемената, опреме и документације који су везани за дату услугу.

Технички услови стандардне понуде из става 1. овог члана садрже следеће:

- 1) услове приступа и коришћења локалне петље са техничким описима за потпуни рашчлањени приступ који обухватају: расположивост, преносне технологије, интерфејсе, физичке предуслове, употребу сваког прикључка, оперативну резерву, дефинисање тачке разграничења међусобне одговорности;
- 2) услове приступа и коришћења локалне петље са техничким описима за дељени рашчлањени приступ који обухватају: одговорност за техничку опрему, интерфејсе, употребу горњег фреквенцијског опсега за пренос података;
- 3) услове који се односе на заштиту од утицаја штетних сметњи и електромагнетску компатибилност;

- 4) опис и услове приступа информационом систему у циљу ефикасног спровођења услуге рашчлањеног приступа локалној петљи, при чему овај систем треба да омогући оператору кориснику: слање и праћење захтева, пријављивање сметњи и увид у издате рачуне;
- 5) начине и услове приликом испитивања интероперабилности мрежа;
- 6) начине и услове одржавања квалитета услуге, као и ниво услуге која се пружа - *SLA (Service Level Agreements)*.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи комерцијалне услове уређене чланом 5. став 4. овог правилника, као и:

- 1) цене услуга које садрже дефинисани обим радова, списак свих елемената, опреме и документације који су укључени у пружање одређене услуге;
- 2) цене за:
 - 2.1 једнократну накнаду за успоставу појединачног рашчлањеног приступа локалној петљи;
 - 2.2 месечну накнаду за рашчлањени приступ локалној петљи;
 - 2.3 отказивање и искључење;
 - 2.4 повлачење захтева;
 - 2.5 прелазак са дељеног на потпуни рашчлањени приступ;
 - 2.6 неосновани захтев за отклањање сметње.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи прилоге у складу са чланом 5. став 5. овог правилника, као и:

- 1) Захтев оператора за склапање уговора о рашчлањеном приступу локалној петљи;
- 2) Образац захтева за појединачни рашчлањени приступ локалној петљи;
- 3) Изјаву претплатника о намери склапања уговора с оператором корисником;
- 4) Изјаву претплатника о обавезивању на плаћање заосталих дуговања оператору чије је услуге користио;
- 5) Образац захтева за отклањање квара/сметње.

Стандардна понуда за услуге приступа елементима мреже и припадајућим средствима

Члан 9.

Стандардна понуда за услуге приступа елементима мреже и припадајућим средствима (колокација и коришћење кабловске канализације) садржи опште одредбе, техничке и комерцијалне услове и одговарајуће прилоге.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи опште одредбе уређене чланом 5. став 2. овог правилника, као и:

- 1) услове под којима се може одбити захтев оператора корисника да користи релевантне услуге;

- 2) услове за колокацију која може бити физичка, виртуелна или удаљена колокација;
- 3) услове коришћења пратеће инфраструктуре;
- 4) правила коришћења колокацијског простора;
- 5) услове приступа за особље оператора корисника;
- 6) услове за успостављање и отказивање услуге колокације, као и најмање време трајања;
- 7) услове за расподелу простора на локацијама где је простор за колокацију ограничен и дефинисање алтернативних техничких услова приступа и употребе локалних петљи;
- 8) процедуре за обавештавање и усклађивање рада услед планираних промена у мрежи и инфраструктури;
- 9) права и обавезе оператора у односу на крајњег корисника;
- 10) услове за постављање и коришћење кабловске канализације и могућа ограничења.

Технички услови стандардне понуде из става 1. овог члана садрже следеће:

- 1) услове који се односе на заштиту од утицаја штетних сметњи и електромагнетску компатибилност;
- 2) начин и услове одржавања квалитета услуге, као и ниво услуге која се пружа *SLA (Service Level Agreements)*;
- 3) карактеристике опреме и могућа ограничења употребе у колокацијским просторима;
- 4) мере за заштиту живота и здравља људи;
- 5) димензије опреме које морају бити прилагођене предвиђеном простору у за то одређеној просторији;
- 6) усклађеност са захтевима за заштиту од пожара.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи комерцијалне услове уређене чланом 5. став 4. овог правилника, као и:

- 1) цене услуга заједно са дефинисаним обимом радова, списком свих елемената, опреме и документације који се пружају или изнајмљују за ту услугу;
- 2) цене за:
 - 2.1. једнократну накнаду за успоставу колокације;
 - 2.2. месечну накнаду за колокацију;
 - 2.3. месечну накнаду за кабловску канализацију.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи прилоге у складу са чланом 5. став 5. овог правилника, као и:

- 1) Захтев за пружање услуга колокације;

- 2) Захтев за изнајмљивање кабловске канализације.

Стандардна понуда за услуге изнајмљивања линија

Члан 10.

Стандардна понуда за услуге изнајмљивања линија садржи опште одредбе, техничке и комерцијалне услове и одговарајуће прилоге.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи опште одредбе уређене чланом 5. став 2. овог правилника, као и процедуре приликом промене типа или капацитета (брзине протока) изнајмљене линије.

Технички услови стандардне понуде из става 1. овог члана садрже следеће :

- 1) карактеристике изнајмљене линије које су предмет понуде (дигитална линија одређеног протока која је успостављена између две тачке унутар мреже оператора са ЗТС, преко које оператор корисник пружа електронску комуникациону услугу);
- 2) услове приликом прикључења изнајмљених линија:
 - 2.1. прикључне тачке изнајмљене линије;
 - 2.2. начин и услове тестирања изнајмљене линије „с краја на крај“ у дефинисаном трајању;
- 3) начин и услове одржавања квалитета услуге, као и ниво услуге која се пружа - *SLA (Service Level Agreements)*, а нарочито одржавање, утврђивање и отклањање сметњи, привремена обустава пружања услуге и трајна обустава пружања услуге.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи комерцијалне услове уређене чланом 5. став 4. овог правилника, као и следеће накнаде које укључују и назначене попусте за:

- 1) прикључење услуге;
- 2) коришћење изнајмљене линије;
- 3) закуп терминалног уређаја;
- 4) пресељење прикључне тачке изнајмљене линије;
- 5) повећање/смањење протока прикључене изнајмљене линије;
- 6) поновно прикључење (након привременог искључења);
- 7) као и месечну накнаду по прикључној тачки.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи прилоге у складу са чланом 5. став 5. овог правилника, као и:

- 1) Спецификацију услуге велепродаје изнајмљених линија:
 - 1.1. табеле са техничким карактеристикама линија (водова) које се дају у закуп, а које су предмет стандардне понуде;

- 1.2. табеле са врстом интерфејса за терминалну опрему која се даје у закуп оператору кориснику;
- 2) Захтев за склапање уговора о пружању услуга изнајмљених линија;
- 3) Образац захтева за отклањање квара/сметње;
- 4) Образац захтева за изнајмљивање додатних капацитета и/или промене протока већ изнајмљених капацитета.

Стандардна понуда за услуге изнајмљивања линија обавезно мора да садржи капацитете предвиђене општим актом Агенције који уређује обим и садржај основног скупа изнајмљених линија, као и капацитете до 1 Gb/s независно од технологије (укључујући и L2VPN).

Стандардна понуда за услуге широкопојасног приступа

Члан 11.

Стандардна понуда за услуге широкопојасног приступа садржи опште одредбе, техничке и комерцијалне услове и одговарајуће прилоге.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи опште одредбе уређене чланом 5. став 2. овог правилника, као и:

- 1) услове за активацију и пружање услуге;
- 2) могуће разлоге за одбијање захтева и или обустављање пружања услуге;
- 3) поступак миграције оператора корисника између услуга;

Технички услови стандардне понуде из става 1. овог члана садрже следеће :

- 1) архитектуру услуге широкопојасног приступа;
- 2) тачке приступа за све врсте услуга;
- 3) врсте и опис расположивих интерфејса и припадајућих протокола;
- 4) врсте приступних водова;
- 5) референтни ниво услуге у погледу успостављања приступа и преноса података, аутентификације и преноса података;
- 6) услове и начин повезивања оператора корисника на мрежну платформу оператора са ЗТС;
- 7) измене техничких параметара;
- 8) услове приступа системима оперативне подршке, ИТ системима и базама података;
- 9) начин и услове одржавања квалитета услуге, као и ниво услуге која се пружа *SLA (Service Level Agreements)*;
- 10) референтне услове уговора о коришћењу услуге широкопојасног приступа који укључују одржавање, утврђивање и отклањање сметњи, привремену и или трајну обуставу пружања услуге;

Комерцијални услови стандардне понуде из става 1. овог члана уређени су у складу са чланом 5. став 4. овог правилника.

Стандардна понуда из става 1. овог члана садржи прилоге у складу са чланом 5. став 5. овог правилника, као и:

- 1) Попис регионалних приступних тачака;
- 2) Захтев за услугу;
- 3) Образац за поступак миграције оператора корисника на друге технологије преко којих се може пружати услуга;
- 4) Образац захтева за отклањање квара/сметње.

Поступак за одобравање и измену стандардне понуде

Члан 12.

Уколико Агенција утврди да стандардна понуда није сачињена у складу са Законом, овим правилником и другим актима Агенције, Агенција може захтевати измену стандардне понуде, или донети и објавити стандардну понуду.

Стандардна понуда је подложна изменама, у складу са технолошким изменама и променама на тржишту и оператор са ЗТС може сам иницирати њену измену.

Агенција води регистар стандардних понуда који се објављује на Интернет страници Агенције.

Прелазна и завршна одредба

Члан 13.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о општим условима за интерконекцију јавних телекомуникационих мрежа („Службени гласник РС“, број 53/08).

Члан 14.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Број:1-01-3400- /11

У Београду _____2011.године

Председник

Управног одбора

проф.др Јован Радуновић